

Брюксел, 30 септември 2024 г.
(OR. en)

13693/24

LIMITE

ECOFIN 1049
UEM 324

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
Относно:	Изявление от името на председателството на Съвета на министрите на икономиката и финансите на ЕС на годишното заседание на МПФК, Вашингтон, октомври 2024 г.

Приложено се изпраща на делегациите изявление от името на председателството на Съвета на министрите на икономиката и финансите на ЕС на годишното заседание на МПФК, Вашингтон, октомври 2024 г.

Изявление от името на председателството на Съвета на министрите на икономиката и финансите на ЕС на годишното заседание на МПФК, Вашингтон, октомври 2024 г.

1. В условията на продължаващата непровокирана и неоправдана агресивна война на Русия ЕС е решен да продължи да предоставя политическа, финансова, икономическа, хуманитарна, военна и дипломатическа подкрепа на Украйна и нейния народ толкова дълго, колкото е необходимо, и толкова интензивно, колкото е необходимо. Русия не трябва да надделее. ЕС е сериозно обезпокоен също така от катастрофалното хуманитарно положение в Газа и нарастващото напрежение в региона. Настоятелно приканваме всички участници да проявят сдържаност и да предотвратят по-нататъшната ескалация и призоваваме за пълното прилагане на предложението за прекратяване на огъня, което ще доведе до незабавно прекратяване на огъня в Газа, освобождаване на всички заложници и значително и трайно увеличаване на потока от хуманитарна помощ.
2. Продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна и разширяването на геополитическите напрежения, съчетани с текущите промени във веригата на доставки и нарастващата геоикономическа разпокъсаност, оказват отрицателно въздействие върху световната икономика, не на последно място за нововъзникващите и развиващите се икономики. Ключов приоритет продължава да бъде увеличаването на съвместните усилия за укрепване на многостранното сътрудничество и основаната на правила международна система за избягване на вредните практики на конкуренция и надпреварата за субсидии, които може да доведат до още по-голяма разпокъсаност. Лоялната конкуренция ще спомогне за стимулиране на иновациите и ефективността. Една реформирана и укрепена СТО и силната международна координация продължават да бъдат най-добрата мярка срещу геоикономическата разпокъсаност. Международното сътрудничество е от съществено значение и за ускоряване на екологичния и цифровия преход и за справяне с произтичащите от тях предизвикателства.

3. Досега ЕС е предоставил обща помощ на Украйна и нейния народ в размер на близо 114 милиарда евро. Това включва подкрепата за държавите членки, приемащи хора, които бягат от агресивната война на Русия. ЕС продължава да бъде най-големият източник на финансова подкрепа за Украйна сред международните си партньори от началото на войната и ще продължи да подкрепя нуждите на Украйна от финансиране. След изплащането на 18 милиарда евро по линия на инструмента за МФП + през 2023 г. ЕС стартира Механизма за Украйна в размер на 50 милиарда евро като рамка за осигуряване на стабилно и предвидимо финансиране през 2027 г. въз основа на напредъка по договорена широкообхватна програма за реформи, разработена така, че да бъде в съответствие с програмата на МВФ и да я допълва. Тези политики са внимателно интегрирани в международните усилия за ускоряване на възстановяването и пътя на присъединяване на Украйна към ЕС, както и за подобряване на дългосрочните перспективи за растеж, включително чрез подкрепа за изграждането на капацитет. До момента през 2024 г. ЕС е отпуснал финансиране в размер на 12,2 милиарда евро по линия на Механизма, като за по-късно тази година е планирано допълнително плащане, при условие че са изпълнени политическите условия. Подчертаваме колко е важно да продължат споделянето на тежестта и комбинираните усилия от страна на международните партньори, които са от решаващо значение за запазването на икономическата стабилност на Украйна.

4. В съответствие със заключенията на Европейския съвет от 27 юни 2024 г. и като пряк отговор на комуникето от срещата на върха на Г-7 в Пулия от 15 юни, ЕС работи по предложение на Комисията за създаване на механизъм за сътрудничество по отношение на заеми за Украйна, който да покрива заеми в размер до 45 милиарда евро за Украйна под егидата на инициативата на Г-7 „Извънредни заеми за ускоряване на приходите за Украйна“. Това предложение за регламент включва собствения принос на ЕС под формата на нов извънреден заем за макрофинансова помощ в размер до 35 милиарда евро, който ще бъде предоставен през 2024 г., като изплащането на един или повече траншове ще продължи до края на 2025 г. След като бъде приет от Европейския парламент и Съвета на ЕС, този пакет ще подкрепи допълнителните спешни бюджетни нужди на Украйна, което е от жизненоважно значение, за да се помогне на Украйна да поддържа основни държавни функции, да се гарантира макроикономическата стабилност и да се възстанови критичната инфраструктура.
5. Приветстваме тясната ангажираност на МВФ с Украйна и продължаващата му подкрепа. Приветстваме неотдавнашното успешно приключване на петия преглед на Разширения фонд за финансиране (РФФ) и поздравяваме украинските власти за продължаващото стабилно изпълнение на програмата въпреки трудните условия. Досега са изплатени близо 7,6 милиарда щатски долара по линия на РФФ, който има за цел да подкрепи украинските власти при установяването на политики, които поддържат фискална, външна, ценова и финансова стабилност, които същевременно насърчават дългосрочния растеж в контекста на следвоенното възстановяване и пътя на присъединяване на Украйна към ЕС.

6. ЕС продължи да предоставя макрофинансова помощ на държавите партньори, които изпитват криза с платежния баланс, с което засили въздействието от участието на МВФ. В ход са две програми, подпомагани от макрофинансовата помощ, една с Молдова (на стойност до 220 милиона евро под формата на заеми и 75 милиона евро под формата на безвъзмездни средства) и със Северна Македония (на стойност до 100 милиона евро под формата на заеми), като и двете програми са свързани с пътя на тези държави за присъединяване към ЕС. Предвид сложното геополитическо положение, през март и април Комисията представи по-специално предложения за нови операции по отпускане на заеми за МФП за Египет и за Йордания, като Съветът на ЕС одобри първата част от операцията за Египет през април. Освен това ЕС продължава да подкрепя развиващите се държави чрез инициативата Global Gateway. В допълнение ЕС и неговите държави членки продължиха да бъдат най-големият световен доставчик на официална помощ за развитие (ОПР) и през 2023 г., като на тях се паднаха 42% от ОПР в световен мащаб.

7. През 2023 г. растежът в световен мащаб се задържа на по-добро равнище от очакваното. Прогнозите сочат, че растежът ще остане стабилен през 2024 г. и 2025 г., а инфлацията ще продължи да намалява. Въпреки че се очаква известно възстановяване на световната търговия, рисковете остават високи, особено във връзка с геополитическите сътресения. Средносрочните перспективи за растеж остават слаби. Икономиката на ЕС се забави през 2023 г., но продължи да бъде относително устойчива на големи сътресения и да генерира заетост, независимо от специфичното въздействие на войната на Русия срещу Украйна и отслабването на световната търговия. Очаква се БВП на ЕС да достигне [1%] през 2024 г., а през 2025 г. постепенно да нарасне до [1,6%]. Стабилният пазар на труда, заедно по-високите заплати и по-нататъшното намаляване на инфлацията, се очаква постепенно да започнат да подкрепят растежа на потреблението, като същевременно облекчаването на условията за финансиране и продължаващото изплащане на средствата по линия на Next Generation EU ще подпомогнат инвестициите. Въпреки това рисковете за икономическите перспективи са насочени към влошаване, тъй като глобалната несигурност, която до голяма степен се дължи на геополитическите напрежения, продължава да оказва влияние върху икономическите перспективи.

8. Преразгледаната рамка на ЕС за икономическо управление беше приета през април 2024 г. и е в основата на плановете на държавите членки за фискална политика и структурни реформи за следващите години. Рамката позволява на фискалните политики да се справят с несигурността. Рестриктивната фискална позиция за еврозоната като цяло през 2025 г. се счита за подходяща с оглед на макроикономическите перспективи, необходимостта да продължи да се повишава фискалната устойчивост и да се подкрепи текущият процес на намаляване на инфлацията. От съществено значение за насърчаването на устойчив и приобщаващ растеж и устойчивост остава да продължи поддържането или увеличаването на инвестициите и структурните реформи.
9. ЕС и неговите държави членки продължават да прилагат инструмента за възстановяване Next Generation EU. Общият размер на безвъзмездните средства и заемите, отпуснати до момента по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), инструментът в основата на Next Generation EU за подкрепа на структурните реформи и инвестициите в рамките на ЕС, възлиза на 265 милиарда евро от общо 650 милиарда евро¹. Освен това ЕС се стреми да насочва частни инвестиции към приоритетите на политиката на ЕС чрез програмата InvestEU, чиято цел е да бъдат мобилизирани инвестиции в размер на над 372 млрд. евро с подкрепата на гаранция на ЕС. Към края на 2023 г. бяха мобилизирани 217 милиарда евро въз основа на одобрени операции (над 60 % от целта).

¹ 648 милиона евро по цени от 2022 г.

10. Същевременно за екологичния и цифровия преход и енергийната сигурност са необходими реформи за намаляване на пречките пред частните инвестиции. По-нататъшните действия за укрепването на съюза на капиталовите пазари през следващите години ще допринесат за задълбочаването на европейските финансови пазари, като същевременно ще подобрят насочването на спестяванията и международните инвестиции на ЕС към общите ни приоритети, особено към екологичния и цифровия преход. Освен това справянето с предизвикателствата, свързани с конкурентоспособността, ще изисква определяне на ясни приоритети за критичните отрасли, реформи на национално равнище и на равнище ЕС и мобилизиране на публични и частни средства.
11. За да се постигне напредък в прехода към неутрална по отношение на климата икономика, ЕС прие ключови законодателни актове от пакета „Подготвени за цел 55“ на Европейската комисия, включително укрепване на системата на ЕС за търговия с емисии, съобразен със СТО механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите и Социален фонд за климата. Европа е също така решена да застане начело на революцията в областта на чистите технологии. За тази цел вече влезе в сила Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии, който е ключов компонент на Европейския зелен промишлен план. ЕС продължава да отбелязва напредък по своята рамка за устойчиви финанси, като същевременно насърчава частното финансиране на проекти и технологии за преход. ЕС ще продължи да работи в тясно сътрудничество с международните партньори за постигане на напредък в екологичния преход и за справяне с нарастващото въздействие на изменението на климата.

Въпроси на политиката на МВФ

12. Държавите – членки на ЕС, продължават да подкрепят ангажимента на Международния паричен и финансов комитет (МПФК) за силен, основан на квоти и подходящо обезпечен с ресурси МВФ, който да запази ролята си на ядро на Глобалната мрежа за финансова сигурност (GFSN). ЕС приветства приключването на 16-ия общ преглед на квотите на МВФ, който ще запази настоящия пакет от ресурси на фонда и ще укрепи основания на квоти характер на фонда. Приоритетът сега е членовете на МВФ да финализират вътрешните процедури и да дадат национално съгласие за съответните увеличения на квотите и за премахване на новите споразумения за предоставяне на заеми до договорения краен срок — 15 ноември 2024 г. Приветстваме създаването на 25-о председателско място в полза на Субсахарска Африка до ноември 2024 г., което гарантира подобряването на цялостния баланс на регионалното представителство в Изпълнителния съвет на МВФ. Ще работим конструктивно по възможни подходи за задаване на посока към промяна на дела на квотите на МВФ, както беше договорено в изявлението на председателя на МПФК от октомври 2023 г., в рамките на 17-ия общ преглед на квотите до юни 2025 г. Настоящата формула досега функционира добре и дава резултати за постигане на целите за реорганизация. Справедливото споделяне на тежестта между всички големи развити икономики и защитата на квотите на най-бедните членове са от съществено значение.

13. Държавите — членки на ЕС, приветстват цялостния преглед на таксите и допълнителните разходи на МВФ по отношение на политиките, които оказват влияние върху общата стойност на заемите от МВФ. Отчитаме необходимостта от някои корекции на тези политики с оглед на рязкото покачване на световните лихвени проценти и на увеличението на приходите на Фонда. Освен това вземаме под внимание оценката на служителите, че перспективите за приходите на Фонда за следващите години остават стабилни и че целта за предпазно салдо от 25 милиарда СПТ е постигната до края на финансовата 2024 година. Припомняме, че при всеки преглед на политиките на МВФ за таксите и допълнителните разходи трябва да се има предвид, че те са неразделна част от рамката на Фонда за управление на кредитния риск, която установява генерирането на приходи с цел защита на счетоводния баланс на Фонда и предоставя ценови стимули за измерени заеми и предсрочно погасяване, като спомага за запазване на револвиращия характер на ресурсите на МВФ, заедно с общите цели на кредитирането от МВФ. В това отношение подчертаваме значението на цялостната оценка на политиките за финансиране и отпускане на заеми.

14. Държавите — членки на ЕС, поеха заедно ангажимент за около 37 милиарда щатски долара за доброволно насочване на специални права на тираж (или равностоен принос) към Доверителния фонд за издръжливост и устойчивост (RST) и Доверителния фонд за намаляване на бедността и растеж (PRGT), както и да играят водеща роля при прехвърлянето на ресурсите към доверителните фондове на МВФ. Насърчаваме държавите да обмислят нови доброволни вноски за укрепване на PRGT, както и на RST, и да изпълнят ангажиментите си, така че ресурсите да бъдат на разположение на практика за уязвимите държави. Държавите — членки на ЕС, припомнят неформалната среща на министрите на икономическите и финансовите въпроси, проведена в Будапеща на 13—14 септември, на която министрите и изпълнителният директор на МВФ обсъдиха нови възможности за финансиране в подкрепа на държавите с ниски доходи и възможни варианти за поставяне на PRGT на устойчива основа. ЕС е основен вносител в PRGT и подкрепя един добре функциониращ и самостоятелен PRGT. За да се постигне това, ще бъде необходима комбинация от мерки както по отношение на финансирането, така и по отношение на политиките и практиките за отпускане на заеми; в съответствие с правните ограничения на държавите. PRGT е от решаващо значение за постигане на целта за предоставяне на преференциално финансиране в подкрепа на мерки на политиката за справяне с проблемите, свързани с платежния баланс (ППБ), и за адекватен отговор на свързаните с това нужди на държавите с ниски доходи през следващите години. Същевременно, за да се ограничат рисковете за Фонда и да се използват по най-ефективен начин ограничените налични ресурси, кредитирането от PRGT трябва да бъде предпазливо и да подлежи на подходящи предпазни мерки.

15. Управлението на глобалната уязвимост по отношение на дълга продължава да бъде ключов приоритет. ЕС приветства напредъка, постигнат по Общата рамка на Г-20/Парижкия клуб за третиране на дълга, и призовава за допълнителни усилия за по-предвидимо, навременно, организирано и координирано реструктуриране на дълга. Споразуменията за третиране на дълга за Чад, Замбия и Гана показват, че Общата рамка постига резултати, като същевременно отчитаме, че бъдещото третиране на дълга би могло да бъде по-бързо. Приветстваме също така четиригодишното удължено кредитно споразумение за Етиопия, което ще улесни преговорите с кредиторите за реструктуриране на дълга и което стана възможно благодарение на финансовите гаранции, предоставени от официалния комитет на кредиторите. Подкрепяме усилията за извличане на поуки от текущите случаи по държави в рамките на Общата рамка с цел да се разработят ясни насоки, за да се помогне на държавите заемополучатели да се ориентират в процеса. Насърчаваме по-нататъшната ефективна многостранна координация на третирането на дълга в държавите със средни доходи и приветстваме споразумението с Шри Ланка. Приветстваме текущата работа в рамките на Кръглата маса за световния държавен дълг като важна платформа за улесняване на общото разбиране между всички заинтересовани страни относно глобалните предизвикателства, свързани с дълга. В случаите, когато държавите са изправени пред натиск върху ликвидността, но дългът все още е устойчив, ние подкрепяме текущата работа на Г-20, МВФ и Световната банка в подкрепа на държавите въз основа на три стълба: i) структурни реформи и мобилизиране на вътрешни ресурси; ii) външна финансова подкрепа, включително от международни финансови институции; и iii) по-добра координация между двустранните и многостранните партньори за мобилизиране на заеми от частни кредитори. За тази цел подкрепяме работата на национално равнище, насочена към координиране на финансовите потоци. Насърчаваме също така по-нататъшните усилия за прозрачност на дълга.